

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการศึกษาคือพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต ศาสนาต่าง ๆ ก็เห็นว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ เช่น ศาสนาพุทธได้กล่าวถึงดังนี้คือ (กิตติมา ปรีดีติลล 2521 : 20) "เน้นให้มีการศึกษาตั้งแต่เข้าอุปสมบท ธรรมเสริเยผู้คงแก่เรียน จะเห็นว่าเนื้อหาต่าง ๆ ช่วยให้คนมีอาชีพและสร้างชาติ นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้มีการศึกษา หา เข็มกัน ทั้งเพศชายและเพศหญิง"

ศาสนาอิสลามได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาร่วมกัน และถือว่าการศึกษาคือสิ่งสูงสุดในชีวิต (มุฮัมมัด อะญีเยฮ์ อัล-อับรอฮีย์ 2521 : 14) คำกล่าวของท่านศาสดามุฮัมมัด ที่ว่า (คลมन्नररुจ บากา 2527 : 38, มุฮัมมัด อะญีเยฮ์ อัล-อับรอฮีย์ 2521 : 23, ซัจคัย บรูษหัมน์ 2519 : 126)

"บรรดาผู้มีความรู้ คือ ทูยาของบรรดาศาสดา"
"จงแสวงหาความรู้ตั้งแต่เปลจนถึงหลุมฝังศพ"
"การศึกษาเป็นหน้าที่เหนือมุสลิมชายหญิงทุกคน"

การศึกษาในทัศนะของศาสนาอิสลามนั้น ท่านศาสดาให้ความสำคัญทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่ไปกับ (ดิเรก กุลศิริสวัสดิ์ 2525 : 92) แม้เป้าหมายหลักและเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาแห่งอิสลามอยู่ที่ "คุณธรรม" แต่ศาสนาอิสลามก็ไม่ได้ละเลยที่จะให้ความสำคัญในแง่ของการศึกษาด้านอาชีพควบคู่กันไปด้วย (สนอง จันทรินทร 2526 : 29) เนื่องจากวิถีชีวิตของชาวมุสลิมโดยทั่วไปมีความผูกพันกับหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด (เสาวนีย์ รุจิริอะหมร 2524 : 33) ดังนั้นหลักการดำเนินชีวิตต่าง ๆ จึงได้มาจากคัมภีร์อัล-กุรอาน ซึ่งจะต้องศึกษาให้แตกฉาน (โมฮัมหมัด อับดุลกาเดร์ 2520 : 13) ศาสนาอิสลามถือว่าบิดามารดามีหน้าที่จะต้องให้การศึกษาด้านศาสนาแก่บุตร

หลานที่อยู่ในความปกครองของตนตามความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องนี้ท่านศาสตราจารย์ได้มีคำสอนไว้ว่า (วินัย สะมะฮุน 2514 : 68) "จงใช้ให้ลูกท่านมาซ (นบ์สการพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ) เมื่ออายุ 7 ขวบ และจงตีเขาถ้าเขาไม่ยอมทำ"

การศึกษาทางศาสนาของชาวมุสลิมจึงเริ่มต้นตั้งแต่ในครอบครัว โดยพ่อแม่จะเป็นครูคนแรกที่ทำให้ความรู้ทางศาสนาแก่ลูก ๆ ของตน ความรู้ที่ได้แก่หลักศรัทธาเบื้องต้น การปฏิบัติ นบ์สการประจำวัน (หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า นมาซหรือละหมาด) และการถือศีลอด (ปรีดา ประพศิชอบ 2526 : 54) ต่อจากนั้นก็จะเป็นการศึกษาคัมภีร์อัล-กุรอาน ซึ่งเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะต้องให้การศึกษอบรมในเรื่องนี้แก่บุตรธิดาโดยสอนเอง หรือโดยการส่งบุตรธิดาเข้าศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม สำหรับจุดมุ่งหมายในการเรียนก็เพื่อให้เด็กอ่านคัมภีร์อัล-กุรอานได้ถูกต้องชัดเจนและรู้ความหมายเพื่อนำไปเป็นแนวทางชีวิตต่อไป (เสาวนีย์ จิตต์หมวก 2524 : 52) นอกจากนี้ชาวมุสลิมจะยกย่องผู้ที่มีความรู้ทางศาสนา ดังที่โทมัส เอ็ม เฟรเซอร์ (Thomas M. Fraser) ได้เข้ามาศึกษาที่ตำบลรูสมิแล จังหวัดปัตตานีพบว่า นักเรียนคนใดที่เรียนศาสนาเก่ง หรือมีโอกาสได้ไปศึกษาวิชาศาสนาในต่างประเทศ ผู้ปกครองของนักเรียนผู้นั้นจะได้รับการยกย่องและนักเรียนผู้นั้นจะเป็นที่กล่าวขวัญในหมู่ประชาชนทั่วไป จึงเป็นแรงจูงใจประการหนึ่งที่ทำให้ชาวไทยมุสลิมในภาคใต้นิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาวิชาศาสนาในประเทศตะวันออกกลาง ทั้ง ๆ ที่กลุ่มประเทศเหล่านั้นมีอิทธิพลเพียงประเทศเดียวที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในเรื่องวุฒิการศึกษา (ชจคกย บุรุษพัฒน์ 2519 : 204 - 205) ผู้ที่ได้รับทุนไปศึกษาที่ประเทศในกลุ่มตะวันออกกลางจะมีเงินเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในระหว่างไปศึกษาหรืออาจเกินความเพียงพอด้วย และมีความเชื่ออันฝังใจที่ว่าประเทศเหล่านั้นเป็นเมืองศาสนา เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวมุสลิมต้องหาโอกาสไปให้ได้ จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ชาวมุสลิมเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศในตะวันออกกลาง (อิมรอน มะลูลีม 2525 : 34 - 35)

จากเหตุผลดังกล่าวชาวไทยมุสลิมในภาคใต้ส่วนใหญ่จึงไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล เนื่องจากไม่มีโอกาสเรียนศาสนาอิสลาม แต่ขอให้เลือกศึกษาต่อที่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพราะเปิดสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาศาสนาควบคู่กันไป ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามกับนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2524 ในเขตการศึกษา 2

จังหวัด	จบป.6 การศึกษา 2523	นักเรียนไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม				นักเรียนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ		
		เข้าเรียนต่อ ม.1 ในโรงเรียน				จบป.6 การศึกษา 2523	เรียน ม.1 ปี 24	% เรียนต่อ
		เอกชนสอน ศาสนา	มัธยม ของ รัฐบาล	รวม	%เรียน ต่อ			
ปัตตานี	3,926	1,505	928	2,433	61.97	1,967	1,698	86.32
นราธิวาส	3,842	1,475	626	2,101	54.69	1,652	1,251	75.73
ยะลา	1,800	1,046	249	1,295	71.94	2,282	1,876	82.21
สตูล	2,066	638	440	1,078	51.18	1,111	760	68.41
รวม	11,634	4,664	2,243	6,907	59.37	7,012	5,585	79.65

ที่มา : รายงานผลการปฏิบัติงานและสถิติการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2526

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าในปีการศึกษา 2523 มีนักเรียนไทยมุสลิมที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11,634 คน มีโอกาสเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2524 จำนวน 6,907 คน คิดเป็นร้อยละ 59.37 และในจำนวนนี้เข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจำนวน 4,664 คน เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลเพียง 2,243 คน

การศึกษาด้านศาสนาของชาวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานครก็มีความสำคัญเช่นกัน จากผลการวิจัยของไพลิน ศุภกิจวิเลขการพบว่า (2522 : 29 - 30) ชาวไทยมุสลิมที่หมู่บ้านคู้ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เห็นว่าการศึกษาด้านศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพราะอย่างน้อยในชั้นปฏิบัติทางศาสนานั้นทุกคนจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติได้อยู่แล้ว และถ้าสามารถเรียนจนถึงขั้นสูงก็สามารถอ่านและแปลคัมภีร์อัล-กุรอานได้แล้วจะทำให้ใกล้ชิดพระอัลลอฮ์มากขึ้น

แต่จากผลการวิจัยของเพ็ญศรี จรณสมบุรณ์ พบว่า (2525 : 52 - 64) การเรียน
 ของนักเรียนประถมศึกษาในชุมชนมุสลิมในกรุงเทพมหานคร ต้องเรียนวิชาศาสนาทั้งในตอนเช้าก่อน
 เรียนวิชาสามัญและหลังเลิกเรียน นอกจากนี้ยังต้องเรียนในวันหยุดประจำสัปดาห์อีกด้วย ทำให้
 นักเรียนมีเวลาในการทำการบ้านน้อยลง ไม่สามารถเรียนซ่อมเสริมได้ นักเรียนขาดเรียนบ่อย เนื่องจาก
 ต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน การขาดเรียนของนักเรียนในเดือนถือศีลอดทำให้ผลการเรียนของนักเรียน
 ไม่ดีเท่าที่ควร โรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมุสลิมหลายโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า
 มาตรฐาน นอกจากนี้ผู้ปกครองของนักเรียนไทยมุสลิมไม่ส่งเสริมการศึกษาวิชาสามัญ ผู้ปกครอง
 ส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ยากจน ประกอบอาชีพรับจ้าง (เพ็ญศรี จรณสมบุรณ์ 2525 : 2 - 4)
 สิ่งเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนไทยมุสลิม สำหรับชาวไทย
 มุสลิมที่อยู่ในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นแหล่งที่มีความเจริญทางด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก จากสถิติ
 จำนวนผู้มีโอกาสศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา พบว่ามีจำนวนผู้มีโอกาสศึกษาต่อถึงร้อยละ 80 ขึ้นไป
 (ประมวล เสนาฤทธิ์ 2528 : 5) ดังนั้นอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนไทยมุสลิม
 ในกรุงเทพมหานครน่าจะสูงขึ้นด้วย

การศึกษาต่อของนักเรียนนั้น นอกจากเหตุผลด้านศาสนาแล้ว ยังมีเหตุผลอื่น ๆ อีกหลาย
 ประการ จากผลการวิจัยของธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล พบว่า (2513 : 97 - 98) แรงจูงใจหรือ
 อิทธิพลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายวิชาสามัญและสายอาชีพมีดังต่อไปนี้คือ เกียรติยศชื่อเสียง
 ลักษณะของงาน ความก้าวหน้า ความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว รายได้ มีเพียงส่วนน้อยที่
 เลือกเรียนเนื่องจากแรงจูงใจทางด้านความจำเป็นและความต้องการของบุคคล*

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับเหตุผล
 หลายประการแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามของนักเรียนไทยมุสลิม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็น
 แหล่งศูนย์กลางของการศึกษา และมีสภาพเศรษฐกิจสังคมแตกต่างไปจากภาคใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียน
 เอกชนสอนศาสนาอิสลามของนักเรียนไทยมุสลิม กรุงเทพมหานคร

*บุคคล หมายถึง บิดา มารดา พี่ ญาติ ครู-อาจารย์ และตนเอง ฯลฯ

2. เพื่อจัดลำดับความสำคัญของเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ
รัฐบาล และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามของนักเรียนไทยมุสลิม กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อเปรียบเทียบเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนไทยมุสลิมที่ศึกษาต่อในโรงเรียน
มัธยมศึกษาของรัฐบาล และนักเรียนไทยมุสลิมที่ศึกษาต่อในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย คือ

1. การศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร จำแนก
เหตุผลในการศึกษาต่อออกเป็น 6 ด้านคือ ความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความสนใจและความ
ถนัด ความจำเป็น ความก้าวหน้าของตนเอง เกียรติยศชื่อเสียง และศาสนา-ประเพณี

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักเรียนไทยมุสลิมที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
และนักเรียนไทยมุสลิมที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับต้น (อภิตศาคอเรียน) ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็นข้อมูล
ที่ตอบตามสภาพความเป็นจริง

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากใช้เกณฑ์การเลือกโรงเรียนเพื่อสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยร้อยละ 25
ดังนั้นโรงเรียนที่ได้รับเลือกเพื่อใช้สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตบางกะปิ
มีนบุรี หนองจอก ซึ่งเป็นเขตที่มีชาวไทยมุสลิมอยู่อย่างหนาแน่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เมื่อศึกษาเหตุผลของ
นักเรียนไทยมุสลิมในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา

ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลมีดังนี้คือ

1. ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และการสำรวจ บทสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลที่มีนักเรียนไทยมุสลิมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด สำหรับนักเรียนไทยมุสลิมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัฐบาล และนักเรียนไทยมุสลิมระดับต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและภูมิหลัง ของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามของนักเรียนไทยมุสลิม มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่าและแบบปลายเปิด

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนไทยมุสลิมโรงเรียนศรีพฤฒา ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนศาสนูปถัมภ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ต่อไป

4. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และใช้เกณฑ์ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Dayle W. Morgan 1970 : 607 -608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 499 คน เป็นนักเรียนไทยมุสลิมในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลจำนวน 234 คน และนักเรียนไทยมุสลิมในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 265 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิหลังของนักเรียน โดยใช้ค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลในการศึกษาต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

5.2 จัดอันดับเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ของนักเรียนไทยมุสลิม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง และความเรียง

5.4 เปรียบเทียบเหตุผลของนักเรียนในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ของนักเรียนไทยมุสลิม โดยใช้ค่าที (t-test) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

5.5 วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เหตุผลในการศึกษาต่อ	หมายถึง	สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลหรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง	หมายถึง	ความต้องการของผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนที่กำลังศึกษาอยู่คือบิดา มารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อน ครูอาจารย์และตนเอง
ความสนใจ	หมายถึง	ความโน้มเอียงในการที่นักเรียนจะเลือกศึกษาในโรงเรียนที่ตนเองชอบ
ความถนัด	หมายถึง	ความสามารถเฉพาะที่นักเรียนสามารถศึกษาในโรงเรียนประเภทที่ศึกษาอยู่ได้ดีเป็นพิเศษกว่าโรงเรียนประเภทอื่น

ความจำเป็น	หมายถึง	สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจหรือชักนำให้ต้องทำ หลีกเลี่ยงไม่ได้ ได้แก่ มีทุนน้อย สอบเข้าที่อื่นไม่ได้ เรียนง่ายและโรงเรียนไม่เปิดสอนวิชาที่ต้องการ ศึกษาให้ เป็นต้น
ความก้าวหน้าของตนเอง	หมายถึง	โอกาสที่จะยกระดับความรู้ สถานภาพทางสังคม ของตนเองให้สูงขึ้น
เกียรติยศชื่อเสียง	หมายถึง	การได้รับความเคารพนับถือ ยกย่อง การมีหน้ามีตา และการได้ประกอบอาชีพที่มีเกียรติในสังคม
ศาสนา-ประเพณี	หมายถึง	ความเชื่อ การยึดมั่นตามแนวทางของศาสนา ประเพณีที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาใน โรงเรียนที่ศึกษาอยู่
โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล	หมายถึง	โรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีจำนวนนักเรียนไทยมุสลิมร้อยละ 25 ขึ้นไป
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	หมายถึง	โรงเรียนเอกชนที่ทำการสอนวิชาศาสนาอิสลาม และภาษาอาหรับหรือภาษามลายู โดยหลักสูตร ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดเป็น รูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน
นักเรียนไทยมุสลิม	หมายถึง	นักเรียนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามและกำลังศึกษา อยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและนักเรียนไทยที่นับถือศาสนา อิสลามและกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามหลักสูตรระดับต้น (อิบติดาอียะห์) สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในชุมชนมุสลิม กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้แนะแนวหรือผู้บริหารการศึกษาอาจใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพิจารณาหาทางช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมแก่ตนเองตามสภาพความเป็นจริงยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอาจใช้ผลการวิจัยในการพัฒนา และส่งเสริมโรงเรียนมัธยมศึกษาของ รัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้เหมาะสมกับนักเรียนไทยมุสลิมยิ่งขึ้น